

Työeläkelaitoksille

KÄTEISET VOITTOPALKKIOT JA TEL-PALKKA

Yleiskirjeessä A 8/90 on annettu ohjeet siitä, mitkä ansiot luetaan eläkepalkkaan. Kohdassa 7.13 todetaan, että jos yhtiökokous päättää jakaa osan osakeyhtiön voitosta työntekijöille, kyseessä ei ole suoritetusta työstä maksettava vastike. Tällaisesta voitonjakoerästä ei siten peritä TEL-maksuja eikä sitä lueta ansiotuloksi työeläkkeitä määrättäessä.

Epäselväksi on käytännössä osoittautunut mainitun kohdan viimeinen virke. Sen mukaan TEL-palkkaa eivät myöskään ole käteiseksi voittopalkkioksi kutsutut, henkilöstörahastolain mukaan määräytyvät suoritukset silloin, kun ne täyttävät edellä kuvatut voitonjaon edellytykset. Tätä ohjetta täydennetään seuraavasti:

Suorituksen katsominen TEL-palkkaan kuulumattomaksi käteiseksi voittopalkkioksi edellyttää seuraavien ehtojen täyttymistä:

- Voittopalkkion maksamisesta ei tehdä sopimusta, joka velvoittaisi työnantajaa.
- Niissä yrityksissä, joissa on sovellettava yhteistoiminnasta yrityksissä annettua lakia (725/78), asia käsitellään yhteistointamenettelyssä ennen tilikauden alkua. Yhteistointamenettelyssä myös todetaan, että kyseessä on käteinen voittopalkkio, josta ei suoriteta TEL-maksuja ja joka ei kerrytä eläkettä.
- Käteistä voittopalkkiota maksetaan koko henkilöstölle ja voittopalkkion määräytymisperusteet ovat henkilöstörahastolain (814/89) 2 §:n 2 momentin mukaiset.
- Omistajat tekevät tilikauden päätyttyä sitovan päätöksen käteisen voittopalkkion maksamisesta yhtiökokouksessa ja voittopalkkiot maksetaan tämän jälkeen.

- Yhtiön vapaan pääoman määrä on suurempi kuin yhtiökokouksessa päätettävän käteisen voittopalkkion ja osakkeenomistajille maksettavien osinkojen yhteismäärä.
- Käteisellä voittopalkkiolla ei pyritä korvaamaan työehtosopimusten tai työsopimusten edellyttämää palkkausjärjestelmää.

Jos yrityksessä sen sijaan on työnantajan ja työntekijöiden kesken sovittu kannustejärjestelmästä, jonka mukaisesti palkkioita maksetaan, ovat palkkiot ennalta sovittua vastiketta työnteosta ja siten TEL-palkkaa. Vaikka maksaminen lopullisesti vahvistetaan yhtiökokouksessa, se ei muuta palkkion luonnetta.

TEL-palkkaa on myös sellainen palkkio, jota ei makseta koko henkilöstölle vaan ainoastaan niille työntekijöille tai työyksiköille, jotka ovat saavuttaneet ennalta määritellyn tuloksen. Tällöin on tosiasiallisesti kysymys tulospalkkauksesta eikä edellä tarkoitettua voittopalkkiosta.

Tämä ohje täydentää yleiskirjeen A 8/90 kohtaa 7.13.